

**Letereŋi Poli à tun Efese kàñhe
 dánafeebil'á ke
 Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè
 letereŋi funṅṅ jwumpe e ke**

Efese u mpyi Azi kùluni kàñbwàhe, numε pi maha lire mεge pyi Turiki. Poli u à Jwumpe Nintanmpe jwo kuru kàñhe shiinbil'á, ka pìi si jεε pu na, maa dá Kafoonji Yesu na. Lire l'á pyi dánafeebii kurunke siŋkanni wani. U à yyee taanre pyi kuru kàñhe e Kile jwumpe njwuŋi na. Puru funṅke e u à dánafeebii kurunji yà tñε tñε kuru kwùumpe kànyi puni na.

Poli à nge letereŋi sém'a kan nje dánafeebii kurunji'á, maa Kile kayaani jwo. Lire kayaani li nyε, mà nìnyinji yaayi puni ná jìñke yaayi puni le jùñufoo ninḱin cye e. Uru jùñufoonji u nyε Yesu Kirisita (1.10). Kirisita à kwù, lire cye kurugo, u à Yahutuubii dánafeebii ná supyishinji sanṅi dánafeebii shwṳ, maa pi puni wà piye na mà pyi kurunṅ ninḱin. Lire kurugo mpìi pi à dá Kirisita na ke, jεεnnenji u mpyi nge supyishinji shuunniŋi shwṳhəl'e ke, ur'à kwṳ (1--3).

U à li cya dánafeebil'á na pi piye kyaa táan piy'á, pi raa piye tère bà cyeere ninḱinji yatanji maha báare siŋcyan mε. Poli à li cyée dánafeebii na na Kile sifent'á fànha tò sifente sannte puni na. Lire e u à li cya dánafeebil'á, pi Kile kàshikwṳnyaayi puni lwó, bà pi si mpyi si yyere Sitaanniŋi ná u nàñwṳhère karigii puni sige mε (4--6).

Jwumpe tasiige

¹ Mii Poli u nyε Yesu Kirisita tũnntunŋɔ mà tàanna ná Kile nyii wuuni i ke, mii u à nge letεεŋi séme si ntun yii á, yii mpiimu pi à pyi Kile wuu, ná yii à taha Yesu Kirisita fye e t̀erigii puni i [Efese k̀anhe e] ke. ² Wuu Tunji Kile ná wuu Kafoonji Yesu Kirisita pi ŋwɔ yii na, pi i yyenŋke kan yii á.

Kacεnŋkii Kile à pyi Yesu Kirisita cye kurugo ke

³ Wuu wuu Kafoonji Yesu Kirisita Tunji Kile kêe, u à wuu wuuni ŋwɔ, yacεnyyi Kile Munaani maha ŋkaan ke, maa yire puni kan wuu á n̄nyinji na, wuu ná Kirisita wwoŋεεge kurugo. ⁴ Uru cye kurugo, mà jwo diŋyεŋi u dá ke, Kile mpyi a wuu cwɔɔnrɔ, bà wuu si mpyi si f̄niŋε, si mpyi t̀igire cyaga baa u yyahe taan mε. ⁵ U à wuu kyaa táan uy'á, lire na, mà ta diŋyε s̀aha dá mε, u à li lwɔ uye funŋ'i si wuu pyi u pyii Yesu Kirisita cye kurugo. Lire l'à pyi u nyii wuuni mà yyaha tí ná wuu e. ⁶ Lire e ke wuu p̀eεε taha u na, u kacεnni nimbwooni kurugo. U à lire pyi wuu á u Jyanji Yesu Kirisita cye kurugo, uru ŋgemu kyaa l'à waha u á s̀el'e ke.

⁷ Yesu Kirisita à uye pyi s̀araga, maa wuu ñũŋɔ wwũ u s̀ishange cye kurugo, maa wuu kapegigii ỳafa wuu na, mà tàanna ná Kile kacεnni nimbwooni mpyinji i. ⁸ Kile à s̀aa cyire pyi maa ỳakilifente shiŋi puni ná ŋc̀enji shiŋi puni kan wuu á. ⁹ Mà tàanna ná u nyii wuuni i, kani u mpyi a yal'a yaha Yesu Kirisita cye kurugo, ná li mpyi a ŋwɔhɔ ke, u à lire cyêe wuu na. ¹⁰ Lire li nyε: t̀eni ká f̄ũŋŋɔ, u sí n̄nyinji yaayi ná ñŋke wuyi puni le ñũŋufoo ninjin cye e, uru u nyε Kirisita.

¹¹ Kirisita cye kurugo mú, Kile à wuu cwɔɔnrɔ mà pyi uye wuu. U mpyi a lire kani yaa fo tèmɔni i mà tàanna ná u nyii wuuni i. ¹² Lire e wuu pi à pyi shincyibii mà wuu sònɔre taha Kirisita na ke, wuu sí n-pyi kaɲɔɲɔ Kile mɛge ku pêe.

¹³ Yii mú pi ke, yii na nyɛ Kirisita wwɔɲɛge e, mà lwó yii à sèɲi jwumpe lógo yii zhwonji kyaa na ke, puru pu nyɛ Jwumpe Nintanmpe. Yii à dá Kirisita na ke, Kile à fyè bwòn yii na u Munaani ɲkanɲi cye kurugo yii á, u mpyi a lire ndemu ɲwɔmɛɛ lwó ke.

¹⁴ Yacɛɲyi Kile à yal'a yaha u wuubii mɛɛ na ke, Kile Munaani l'à wuu pyi wuu à tɛɛn ná l'e na wuu sí yire ta, Kile ká u wuubii ɲùɲɔ wwù feefee tɛni ndemu i ke, bà u si mpyi si ɲkêe u mɛge mpèɲi kurugo mɛ.

Poli à Kile ɲáare dánafeebil'á

¹⁵ Pyiɲkanni na yii à dá Kafoonji Yesu na sèl'e, ná pyiɲkanni na yii à Kile wuubii sanmpii kyaa táan yiy'á sèl'e ke, mii à lire lógo. ¹⁶ Lire kurugo mii maha fwù kaan Kile á tèrigii puni maa u ɲáare yii kyaa na. ¹⁷ Mii ɲarege funɲke e, mii maha li caa wuu Kafoonji Yesu Kirisita u Kilenji á, uru ɲgemu u nyɛ Tufoonji sìnampɛfoo ke, u yákilifente kan yii á sèl'e, u u uye cyêe yii na, bà yii si mpyi si u sɛnmɛge ɲcè mɛ. ¹⁸ Mii na u ɲáare mú u u yii yákilibii múgo. Lire ká mpyi, u à yii yyere maa sònɔre tatahage ɲkemu kan yii á ke, yii sí kuru cè, kuru ku nyɛ yaayi nisinaɲyi niɲyahayi u à yal'a yaha u wuubii mɛɛ na ke. ¹⁹ Mii na li ɲáare u á mú, bà yii si mpyi si u sífente kakyanhala woore cè wuu dánafeebii kàmpañke na mɛ. ²⁰ Tire sífente cye kurugo mú, u à Kirisita ɲè a yige kwùɲi i, maa u pyi u à sà ntɛɛn u kàniɲe

cyεge na, n̄nyin̄i na. ²¹ Yaayi n̄nyambaayi yi nyε ná n̄nyufente ná sífente ná f̄anhafente ná kafente e ke, Kile à u t̄hε yire puni n̄nȳo na, mà bâra mεge maha mεge ku nyε na yiri ȳi na numε, ná mεge maha mεge ku sí n-pa raa yiri ȳi na t̄in̄i n̄impan̄i i ke, u à u t̄hε yire puni n̄nȳo na. ²² Kile à yaayi puni t̄irig'a cyán u á, maa u pyi dánafeebii kurun̄ke n̄nȳufoon̄i, ²³ kuru nkemu ku nyε u cyeere ke. Yaaga maha yaaga ku nyε u e ke, yire puni nyε kur'e maa mpyi cyeyi puni i.

2

Mà f̄woro kw̄̀̀̀ni i maa mpyi sh̄̀̀̀ na

¹ Yii pi ke, t̄eni l'e, yii mpyi mu à jwo kw̄̀̀̀u yii n̄tiimbaan̄i ná yii kapegigii kurugo. ² Yii mpyi maha cyire karigii pyi n̄ge d̄nȳen̄i s̄̀̀̀pyire sannte fiige. F̄anha yaayi yi nyε kafεεge e ke, yire n̄nȳufoon̄i nyii wuuni yii mpyi na mpyi. Mpii sí pi à n̄nȳo kyán Kile na ke, uru u nyε na báarañi pyi pire e, ali numε. ³ Wuu mú puni mpyi pire fiige, wuu mpyi maha wuu karigii pyi mà tàanna ná wuu yabilimp̄̀̀̀ii nyii wuuni i, nde l'à táan wuu cyeer'á ná nde l'à t̄ige wuu fun̄̄'i ke, lire wuu mpyi maha mpyi. Lire kurugo Kile l̄̀̀̀uni mpyi a ȳ̄ri wuu taan pi sanmp̄̀̀̀ii fiige.

⁴ Nka Kile n̄nȳaar'á p̄̀̀̀e s̄̀̀̀l'e. U à wuu kyaa táan uy'á s̄̀̀̀l'e. ⁵ Lire kurugo wuu pi mpyi kw̄̀̀̀u fiige wuu kapegigii kurugo ke, u à wuu n̄̀̀̀ a yige kw̄̀̀̀ni i ná Kirisita e. Yii li c̄̀̀̀e na Kile à n̄w̄̀̀̀ yii na, maa yii shw̄̀̀̀. ⁶ Wuu ná Kirisita w̄w̄̀̀n̄εεge kurugo, Kile à wuu n̄̀̀̀ a yige kw̄̀̀̀ni i ná u e, bà wuu si mpyi si nt̄̀̀̀en ná u e n̄nyin̄i i mε. ⁷ U à lire pyi Yesu

Kirisita cye kurugo, bà u si mpyi si u kacɛnni tɛgɛlɛ baa wuuni cyêe lyeɲwɔyi nimpayi na mɛ. ⁸ Yii li cè na Kile à ɲwɔ yii na, maa yii shwɔ yii dáníyaɲi cye kurugo. Yii yabilimpil'e bà lir'à fwororo mɛ. Kile u à lire pyi yii á mana. ⁹ Lire ɲyɛ a pyi yii kacɛɲkii cye kurugo mɛ, lire e sùpyaɲi wà tufiige sù n-jà uye pêe mɛ. ¹⁰ Yii li cè na Kile à wuu pyi shinfɔnmii wuu ná Yesu Kirisita wwoɲɛɛge cye kurugo, kacɛɲkii mpyiɲi mɛɛ na, u mpyi a cyire ɲcyiimu yal'a yaha, bà wuu si mpyi s'a cyi pyi mɛ.

Kirisita kwùɲ'à Yahutuubii ná supyishiɲi sanɲi pyi pi à wwɔ̀

¹¹ ɲyɛ pyiɲkanni na yii mpyi yyecyiige na ke, yii sòɲɲɔ lire na kɛ! Yii pi ɲyɛ yii ɲyɛ Yahutuu mɛ, Yahutuubii mpyi maha yii pyi na yii ɲyɛ a kwɔ̀n mɛ, maa ɲko na pir'à kwɔ̀n, mà li ta cyeere kanni na uru ɲkwɔ̀ɲɲ'à pyi. ¹² Lire tɛni i, yii mpyi a Kirisita cè mɛ, yii mpyi Izirayɛli shiinbil'e mɛ, tunmbyaare Kile mpyi a le ná u shiinbil'e maa yaayi ɲjemu ɲwɔ̀mɛɛ lwɔ̀ ke, yii nàzhan mpyi yire e mɛ. Yii mpyi sòɲɲɔ̀ tatahaga baa, yii mpyi a Kile cè mɛ. ¹³ ɲyɛ yii laage ku mpyi a fyâɲha a tɔ̀n Kile na ke, Yesu Kirisita à u sishange wu mà pyi sáraga, kuru kurugo yii à byanhara Kile na numɛ.

¹⁴ Uru u à yyɛɲiɲke kan, maa Yahutuubii ná supyishiɲi sanɲi wà piye na mà pyi niɲkin. Mâpɛnge ku mpyi pi shwɔ̀hɔ̀l'e kàsɔ̀ɔ̀gɔ̀ fiige ke, maa kuru kwɔ̀. ¹⁵ U kwùɲi cye kurugo, u à MusaSaliyaɲi ná u toɲi karigii fânhe kwɔ̀. Lire pyiɲkanni na, maa supyishiɲi kuuyi shuunniɲi wà yiye na mà pyi supyishi niwɔ̀ɲɲɔ̀ niɲkin, maa yyɛɲiɲke pyi k'à pa pi shwɔ̀hɔ̀l'e. ¹⁶ U kwùɲi cye

kurugo kworokworocige na, u à màpɛnge kwò pi shwòhòl'e, maa yire kurujyi shuunniŋi wà yiye na mà pyi ninŋin, maa pi ná Kile shwòhòŋi yal'a jwò. ¹⁷ Mpii laage ku mpyi a tɔɔn Kile na, ná mpii pi mpyi a byanhara Kile na ke, Jwumpe Nintanmpe p'à yyaha tíi ná yyeŋinŋe e ke, u à pa puru jwo pi á. ¹⁸ Uru cye kurugo, wuu supyishiŋi kuuyi shuunniŋi sí n-jà tabaraga ta Tufoonŋi Kile na, Kile Munaani ninuuni cye kurugo. ¹⁹ Lire kurugo yii saha jye nàmpwuun, lire jye me shintahantorii me, ŋka yii à bàra Kile wuubii na nume, maa mpyi pyennugo shiin Kile bage e. ²⁰ Yii na jye бага, Kile à ŋkemu faanra ke. Yesu túnntunmpii ná Kile túnntunmpii pi jye kuru bage nintaani, Yesu Kirisita yabiliŋi u jye ku nintaani kafaage sèe woge mbìini na. ²¹ Uru cye kurugo, bage ŋkunuyi pun'à yiye cù cù, maa mpyi бага ninçenŋe Kafoonŋi Kile á. ²² Uru cye kurugo mú, yii à pyi mu à jwo kafaaya y'à wà yiye na mà tèg'a бага faanra, Kile à tèen ŋkemu i u Munaani cye kurugo ke.

3

Supyishiŋi sanŋi u jye u jye Yahutuu me, Poli à pyi Kile jwumpe jwufoo pir'á

¹ Lire kurugo mii Poli u jye kàsuni i Yesu Kirisita Jwumpe Nintanmpe njwuŋi kurugo yii supyishiŋi sanŋ'á ke, mii na Kile jáare yii kyaa na. ² Kile à jwò mii na, maa báaraŋi ŋgemu kan mii á mà yyaha tíi ná yii e ke, yii wà tufige jye à pinni uru na me. ³ Kani Kile mpyi a yal'a yaha ná li mpyi a ŋwòhò ke, u à lire cyêe mii na, bà mii à cyi ninŋin ninŋin séme yii á ŋe leterenŋi i mà yyaha tíi ná l'e mà kwò

mε. ⁴ Yii aha cyire kâla, pyiŋkanni na Kile à mii yákiliŋi múgo, ka mii i lire kaŋwəhəni cè mà yyaha tíi ná Kirisita e ke, yii sí lire cè. ⁵ Kile jye a mpyi a lire kaŋwəhəni cyêe tēcyciini sùpyire na, bà u à li cyêe numε u Munaani cye kurugo u tūntunmpii ná u jwumpe jwufeebii na mε. ⁶ Lire kaŋwəhəni li jye: yaayi Kile sí n-kan Yahutuubil'á ke, supyishinji sanŋi sí yire ninuyi ta, jaha na ye pi à wwə maa mpyi niŋkin, maa jwəmεeni yaayi ninuyi ta Yesu Kirisita wwəjεge e, Jwumpe Nintanmpe cye kurugo.

⁷ Kile à jwə mii na u sífente cye kurugo, maa mii pyi u báarapyi puru Jwumpe Nintanmpe jjuwŋi kurugo. ⁸ Mii u jye na naye sŋŋi Kile wuubii puni nimbileni ke, Kile à jwə mii na, maa mii pyi mii i Kirisita kasinani tεgεε baa wuuni yu supyishinji sanŋ'á. ⁹ Kile u à yaayi puni dá ke, kani u mpyi a jwəhə fo tēməni i ke, u à mii pyi mii i lire yige bēenmpe na. ¹⁰ Lire e yaayi niŋyambaayi yi jye ná jūŋufente ná fānhafente e diŋyeŋi jūŋə na ke, yire sí li cè numε dánafeebii kurunke cye kurugo, na yákilifente na jye Kile á karigii puni i. ¹¹ U mpyi a lire kani yaa mà ta diŋye sàha dá mε, maa mpa li pyi wuu Kafoŋi Yesu Kirisita cye kurugo. ¹² Wuu ná Yesu Kirisita wwəjεge funŋke e, wuu dāniyanji cye kurugo, wuu yákilitēenre wuubil'à tabaraga ta Kile na. ¹³ Lire kurugo mii na li caa yii á, yyefuge e mii jye yii kurugo ke, yii àha kuru kani tēge maban fô yiye na mε, jaha na ye mii jye k'e yii jūnjirire kurugo.

Poli à Kile jáare dánafeebil'á sahanŋi

14 Lire kurugo mii maha na niŋkure sínni maa Tufoonji Kile jáare, 15 uru ŋgemu u à niŋyiŋi ná niŋke yaayi puni meyi le ke. 16 Mii na u jáare, bà u si mpyi si fânha le yii e u Munaani cye kurugo mà tàanna ná u sífente tegele baa woore e me. 17 Yii dányani cye kurugo, Kirisita u tatenge wwû yii zòmpyaagil'e, yii i ndire wà tàange e, yii i yiye waha kur'e. 18 Lire e yii ná Kile wuubii sanmpii, yii sí Kirisita tàange tegele baa woge cè. 19 Kuru tàange k'à tòro sùpyire puni tacenke taan ke, yii sí kuru cè. Lire ká mpyi, yaayi puni yi nyε Kile e ke, yire puni sí n-pyi yii e. 20 Yaayi wuu nyε na jáare, lire nyε me na sônŋi njemu na ke, mà tàanna ná Kile sífente ti nyε wuu e ke, u sí n-jà yire kan wuu á fo si njà ntòro bá! 21 Pèente ti taha u na tèrigii puni i dánafeebii kurunke shwòhòl'e Yesu Kirisita wwoŋeεge e fo tèkwombaa. Amiina!

4

Dánafeebii ŋgwòŋi kani

1 Nyε lire kurugo, mii u nyε kàsuni i Kafoonji Yesu Kirisita mege kurugo ke, mii na li caa yii á, Kile à yii yyere ndemu meε na ke, yii raa jaare yii a ntàanni ná lire e. 2 Lire li nyε, yii sàa yiye tîrige, yii i mpyi nùmpinεfee ná lùtaanfee, yii yiye karigii kwú tàange funŋke e. 3 Yyeŋiŋke cye kurugo, Kile Munaani à yii pyi yii à wwò wwoŋkanni ndemu na ke, yii yiye waha yii i ŋkwôro uru ŋgwòŋi i. 4 Yii li cè na yii à pyi mu à jwo cyere niŋkin, Kile Munaani ninuuni li nyε yii puni i. Kile à yii yyere maa sônŋore tatahage ŋkemu kan yii á ke, kuru mú na nyε niŋkin. 5 Kafoo niŋkin u nyε, uru ninuŋi na yii pun'à dá, maa batize uru ninuŋi mege na. 6 Kile niŋkin u nyε, uru u nyε

wuu puni Tunji, maa mpyi wuu puni nùṅṅ na, u na báaraṅi pyi wuu puni cye kurugo, maa mpyi wuu puni zòmpyaagil'e.

⁷ Nka Kile à ṅwə wuu na, maa màkange kà kan wuu shin maha shin á mà tàanna ná Kirisita sùpyire kanṅkanni sumare e. ⁸ Lire e y'à jwo Kile Jwumpe Semεṅi i na:

«Tèni i u à dùgo ke,
u à kàre ná bilii nìnyahamil'e,
maa mayaaya kan sùpyir'á* .»

⁹ U à dùgo nìnyinṅi i, di lire ṅwəhe ṅye ye? Lir'à li cyêe na u mpyi a fyânha a tíge fo ṅṅke na. ¹⁰ Nge u à tíge ke, uru ninuṅi u à dùg'a kàre fo cyeyi puni nìnyinṅi na, bà u si mpyi si nìnyinṅi ná ṅṅke puni ṅî ná u sífente e mε. ¹¹ Uru u à pìi pyi Yesu túnntunmii, maa pìi pyi Kile túnntunmii, maa pìi pyi Jwumpe Nintanmpe jwufee, maa pìi pyi dánafeebii kurunṅke saṅcwənsigibii, maa pìi pyi ku cyelentii. ¹² U à lire pyi, Kile wuubii pi ṅye Kirisita cyeere ke, bà pi si mpyi si pire bégele báaraṅi mεε na, pi raa sì yyaha na Kile kuni i sṅcyan, ¹³ fo mpa mpyi ninṅin dániyaṅi ná Kile Jyaṅi ṅcèṅi i mε. Lire ká mpyi, wuu sí raa sì yyaha na Kile kuni i, si mpa fùṅṅṅ Kirisita fiṅe.

¹⁴ Lire e ke wuu saha sì n-pyi mu à jwo nàṅkopyire s'a fyínge raa màre cyelentiibii kafinivinibii kàlaṅi kafεεge cye kurugo mε. Pi maha sùpyire yákilibii kêεṅṅi ná pi kàyituwəgəre e. ¹⁵ Nka wuu aha a sèṅṅi yu tàange funṅke e, wuu sí raa sì yyaha na karigii puni i Kirisita wwəṅεεge e. Uru u ṅye dánafeebii kurunṅke ṅṅke. ¹⁶ Kuru ṅṅke

* 4:8 Zaburu 68.18-19

cye kurugo, cyeere yatanɲyi pun'à sogo sogo yiye na, maa mpyi cyere niŋkin. Yire yatanɲyi puni niŋkin niŋkinɲi ká a yi báaraɲi pyi, cyeere sí raa lyεge si fánha ta tàange funɲke e.

Dánafeebii ɲaaraɲkanni nivɔnni

¹⁷ Lire kurugo mii sí yi jwo n-waha yii á Kafoonɲi mege na na mpii pi ɲye pi ɲye Kile kuni i ná yii e me, yii àha raa yii karigii pyi pire wogigii fiige me. Pire maha pi karigii pyi mà tàanna ná pi sɔnɲɔɲkanni laaga baa wuuni i. ¹⁸ Pi yákilibii ɲye a múgo me, shìɲi nivɔnnɲi Kile maha ɲkaan ke, pi Kile kuni ɲcèmbaanɲi ná pi niŋgyiwaani kurugo pi nàzhan ɲye ur'e me. ¹⁹ Lire e silege saha ɲye a sù pi na me, pi à piye yaha silege baa karigii laage e, maa katupwɔhɔyi shiɲi puni pyi. Pi funɲyi ɲye a sù na ɲíɲini me.

²⁰ Nka yii pi ke, amuni bà yii à Kirisita kani taanna mà de! ²¹ Nàkaana baa yii à u kyaa lógo, yii mú s'à u kani taanna maa li sèenɲi cè, ²² na yii à yaa yii yii kapyiɲyεgigii yaha. Sùpyanɲi u ɲye na ɲaare lire pyiɲkanni na ke, uru ɲyii karigii maha u wurugo, lir'a sù u shi bò. ²³ Yii yii yákilibii ná yii sɔnɲɔɲkanni kèenɲe. ²⁴ Yii pyiɲkanna nivɔnnɔ lwó, nde li sí li cyêe na Kile à yii pyi shinfɔnmii ke. Lire li ɲye, katiigii ná fyɲmpe karigii mpyiɲi, cyire maha ntaa sèenɲi cye kurugo.

²⁵ Lire kurugo yii láha kafinare na, shin maha shin u à sèenɲi yu u shinɲεen'á, ɲaha na ye wuu pun'à pyi cyere niŋkin yatanya. ²⁶ Yii wà lùu ká yîri, u àha kapii pyi me, u bá kà canɲanyiini yaha li cwo ná lire lùyirini i me†. ²⁷ Yii àha Sitaannɲi

---

† 4:26 Zaburu 4.5

yaha u pyinƙanna ta si yii yaha kapii na mε. ²⁸ Yii wà ká nta u mpyi nàŋkaawa, urufoo u láha nàŋkaage na, u raa báare sèl'e ntùŋi funŋke e, bà u si mpyi s'a kanhamafeebii tère mε. ²⁹ Jwumpimpe pà tufiige nyε a yaa p'a fwoore yii ƙwɔyi i mε. Jwumɔ maha jwumɔ pu sí n-jà sùpya pyi u a sì yyaha na Kile kuni i ke, yii a puru yu bà pu si mpyi si pu lógofeebii tège mε. ³⁰ Yii àha raa Kile Munaani lùyiri karigii pyi mε. Lire li nyε Kile fyèŋi yii na, ŋgemu u à li cyêe na Kile sí n-pa yii ƙùŋɔ wwû feefee canŋka ke. ³¹ Yii àha wà nàvunŋɔ yaha yiye e mε, yii àha mpyi lùpɛenfee mε, yii àha yii lùgigii yaha cyi à yîri mε, yii àha raa sêre sùpyire na mε, yii àha raa cyàhii pyi mε. Yii láha pege karigii shiŋi puni na. ³² Yii a kacɛnŋii pyi yiye na, yii raa ƙùŋaara taa yiye na, yii a yàfani yiye na, bà Kile à yàfa yii na Kirisita kurugo mε.

5

¹ Lire e ná yii kyaa s'à táan yii Tunji Kile á, yii a u pyinƙanni taanni. ² Yii a yii karigii puni pyi tàange funŋke e, bà Kirisita yabilin'á wuu kyaa táan uy'á fo mà uye kan kwùŋ'á wuu kurugo, mà pyi sáraga ŋkemu k'à táan Kile á ke.

³ Lire kurugo jacwɔore ná kaŋwɔhɔyi shiŋi puni ná funmbwɔhe, cyire karigii pyifoo nyε a sàa yaa u ta yii shwɔhɔl'e mε. Naha kurugo yε Kile wuubii nyε a yaa pi a cyire karigii pyi mε. ⁴ L'à pyi silege baa jwumɔ yo, l'à pyi ƙùŋɔ baa jwumɔ yo, l'à pyi keetupwɔhɔya yo, puru pà mú nyε a yaa p'a fwoore yii ƙwɔyi i mε, fo Kile fwùŋi kanni. ⁵ Yii li cè na jacwoobii ná katupwɔhɔyi pyifeebii ná funmbwɔhe feebii, pire wà tufiige nàzhan nyε a sìi Kirisita ná

Kile Saanre e με. Funmbwøhe ná kacyzunn'à tàanna.

⁶ Mpii pi à ñùṅ kyán Kile na ke, cyire karigii cyi maha u lùuni pyi l'à yîri pire taan. Lire e yii àha n-sii wà yaha u yii ñwø fáanṅa a wurugo ná laaga baa jwum'i με. ⁷ Yii àha ṅgwò ná pire mpil'e kyaa na με. ⁸ Yii li cè na tènì l'e, yii mpyi numpini i, ṅka numε, Kafoonji wwoṅεεge cye kurugo, yii ñye bèenmpe e. Lire e ke yii a ñaare bèenmpe sùpyiibii ñaraanṅanni na, ⁹ ñaha na ye shinṅi u ñye na ñaare bèenmpe e ke, urufoo kapyiṅkii maha mpyi kacεṅṅkii ná katiigii ná sèejwuuni. ¹⁰ Yii yiye waha nde l'à táan Kafoonji á ke, yii i lire cya a cè. ¹¹ Numpini karigii ñye ná nàfan e με. Yii àha raa cyi pyi με, yii bá à yaa yii a cyi yige bèenmpe na. ¹² Karigii tire sùpyire ñye na mpyi numpini i ke, cyire ñjwuṅi mú bá à sù silege. ¹³ Yii li cè na kyaa maha kyaa ñwøḥò k'à múgo ke, lire maha fworò bèenmpe na. ¹⁴ Kyaa maha kyaa sí l'à fworò bèenmpe na ke, lire yyaha maha ñcè. Lire kurugo y'à jwo:

«Mu u ñye na ṅwúuni ke,
yîri ṅøampe na, ñè a fworò kwùubii shwøḥòl'e,
Kirisita sí bèenmpe yige mu á.»

¹⁵ Ñye yii a yiye kàanmucaa, yii i yii toroṅkanni cè. Yii àha mpyi yákili baa shiin με, ṅka yii pyi yákilifee. ¹⁶ Tènì li ñye yii á ke, yii yiye waha yii raa kacεṅṅi pyi, ñaha kurugo ye tiṅṅ'à kèεge. ¹⁷ Lire kurugo yii àha mpyi funṅò baa shiin με, ṅka nde li ñye Kafoonji ñyii wuuni ke, yii lire cya a cè. ¹⁸ Yii àha sinmpe bya si mée με, lire maha sùpyaṅi yaha silege baa karigii mpyiṅi na, ṅka yii

ɲi Kile Munaani na t̀erigii puni i. ¹⁹ Yii a m̀aban leni yiye e ná Zaburu s̀emɛɲi myahigii ná Kile p̀eente myahigii ná Kile kuni myahigil'e. Yii a Kafoonj p̀ere cyire myahigil'e ná yii z̀ompyaagii puni i. ²⁰ Yii a fẁu kaan Tufoonj Kile á t̀erigii puni i karigii puni kurugo, wuu Kafoonj Yesu Kirisita m̀eɛ ge na.

Ǹɛɲi ná u cwoɲi piye c̀uɲkanni

²¹ Yii yiye t̀irige yiy'á Kirisita yyaha fyagare kurugo. ²² Cyeebii, yii yiye t̀irige yii ǹambaabil'á, bà yii à yiye t̀irige Kafoonj á m̀e, ²³ ɲaha na ye ǹɛɲi u ɲye u cwoɲi ɲ̀uɲke, bà Kirisita ɲye d̀ánafeebii kurunke ɲ̀uɲke m̀e*. D̀ánafeebii kurunke ku ɲye Kirisita cyeeere, u à kuru ɲkemu shẁo ke. ²⁴ Bà d̀ánafeebii kurun'k'à kuye t̀irige Kirisita á m̀e, amuni cyeebil'à yaa pi piye t̀irige karigii puni i pi ǹambaabil'á.

²⁵ Ǹambaabii, yii yii cyeebii kyaa táan yiy'á, bà Kirisita à d̀ánafeebii kurunke kyaa táan uy'á, fo mà uye kan s̀araga ku kurugo m̀e. ²⁶ U à lire pyi, si ku yaha kuye kanna na Kile á, ku f̀inɲinɲkwooni k̀antugo ná lẁhe e Jwumpe Nintanmpe cye kurugo, ²⁷ bà u si mpyi si ku yaha uye yyahe taan ku s̀inampe e, fẁonr̀o baa ná takuruyo baa ná cyire t̀icyiin baa m̀e. ɲka ku pyi ɲc̀éɛge cyaga ná cwo cyaga baa. ²⁸ Lire pyin'kanni na, ǹambaabil'à yaa pi pi cyeebii kyaa táan piy'á, bà pi yabilimp̄ii cyeeere kyal'à táan piy'á m̀e. Shinɲi u à u cwoɲi kyaa táan uy'á ke, urufol'à uye kyaa táan uy'á. ²⁹ ɲaha kurugo ye s̀upyanj ẁa tufiige cyere kyaa ɲye a s̀aa p̄en u á m̀e, ɲka u maha uye ɲẁo caa maa yaha uye na, bà

* **5:23** Pii maha jwo: «ɲaha na ye ǹɛɲi u ɲye u cwoɲi ɲ̀uɲo na, bà Kirisita ɲye d̀ánafeebii kurunke ɲ̀uɲo na m̀e.»

Kirisita maha li pyi dánafeebii kurunƙ'á mε. ³⁰ Wuu sí pi nyε u cyeere yatanɲyi. ³¹ Y'à jwo Kile Jwumpe Semεɲi na «Lire kurugo nɔ̀ɲi sí u tunɲi ná u nunɲi yaha si mpwɔ u cwɔɲi na, pi mú shuunni si mpyi shin ninƙin†.» ³² Puru jwumpe ɲwɔh'à cûgo sèl'e. Mii na pu yu mà yyaha tíi ná Kirisita ná dánafeebii kurunƙe wwoɲεεge e. ³³ Nƙa p'à yyaha tíi ná yii e mú: yii shin maha shin à yaa u u cwɔɲi kyaa táan uy'á, bà urufoo kyal'à táan uy'á mε. Cyeebii, yii pèenε le yii nambaabil'e.

6

Sifeebii ná pyilibii piye cùɲkanni

¹ Pyilibii, yii yii sifeebii ɲwɔmεeni cû yii tàanna ná Kafoonɲi nyii wuuni i, ɲaha na yε lire l'à tíi. ² Y'à jwo Kile Jwumpe Semεɲi i «Ma tunɲi ná ma nunɲi pêe*.» Kile Saliyaɲi kapyaagil'e, kabilini niɲcyiini Kile à jwo maa ɲwɔmεε jwo a taha li na ke, lire li nyε lire. ³ ɲwɔmεeni u à lwó ke, lire li nyε: «Mu shɔ̀ɲi canmpyaagii sí nyaha, si ntáan ɲɔ̀ɲke na†.» ⁴ Tiibii, yii pi ke, yii àha mpi yii pyilibii na s'a pi lùyiri karigii pyi mε, ɲka yii a pi byíi, yii raa pi yεεge yii tàanna ná Kafoonɲi jwumpe e.

Bilibii ná pi ɲùɲufeebii piye cùɲkanni

⁵ Bilibii, yii sàa yii ɲùɲufeebii ɲwɔmεeni cû pèente funɲke e ná funvyinge e, yii li pyi bà yii à Kirisita ɲwɔmεeni cû mε. ⁶ Yii àha raa pi nyɲnyaga báaraɲi

† **5:31** Zhenzi 2.24. Lire ɲwɔhe ku nyε: «Lire kurugo nɔ̀ɲi ná u cwɔɲi sí n-wwɔ si mpyi shin ninƙin, nɔ̀ɲi ná u cwɔɲi shwɔ̀hɔ̀ɲi'à yaa u ɲwɔ mà tòro nɔ̀ɲi ná u sifeebii wurɲi na.» * **6:2** Ekizodi 20.12

† **6:3** Ekizodi 20.12

kanni pyi si nta ntáan pi á me, nka yii a u pyi mu à jwo Kirisita bilii, mpiimu pi nye na Kile nyii wuuni pyi ná funṅo ninḱin i ke. ⁷ Yii a báare pi á ná funḱcenn'i mu à jwo Kafoonj á yii nye na báare, yii àha li pyi mu à jwo sùpyire kann'á yii nye na báare me. ⁸ Yii li cè na shin maha shin, mu na báare wà á yo, mu na báare may'á yo, Kafoonj sí n-pa sùpyire puni sâra si ntàanna ná pi kapyiinḱii ninḱcennkil'e.

⁹ Nùṅufeebii, yii mú pi ke, yii yii bilibii cùmu lemε jwò, yii àha ntanha pi na me. Yii li cè na jùṅufoonj ninuṅj u nye yii ná pire jùṅo na nḱnyinj na ke, uru nye a sùpya pwóṅo sùpya na me.

Dánafeebii kàshikwànyaayi kani

¹⁰ Nye mpe mii sí n-bâra puru na ke, puru pu nye: yii a yii fânhe caa Kafoonj wwoṅεεge e, uru fân'h'à sàa pêe. ¹¹ Yii Kile kàshikwànyaayi puni le yiye na, bà yii si mpyi si jà tayyérege ninḱcennε wwû, si Sitaanninj nàṅwòhòre karigii jùṅo bê me. ¹² Yii li cè, wuu ná mpìi pi nye kàshige na ke, sùpyii bà me. Nka yaayi yi nye numpini i ná jùṅufente ná fânhafente ná kafente e diṅyεnj jùṅo na ḱkèεεεnj mεε na ke, wuu ná yire yi nye ku na. ¹³ Lire kurugo yii Kile kàshikwànyaayi puni lwó, bà yii si mpyi si jà kuru kàshige kwòṅ canmpege e me, lire kàntugo yii begelenḱanni ninḱcenni kurugo, yii i jà a kwòro yii tayyérege e.

¹⁴ Lire e ke yii bégel'a yaha, yii i sèenj pyi yii seepwòge, yii i katiigii mpyinj pyi tóonṅo vâanntinḱε yii le yiye na. ¹⁵ Yyeninḱe ku nye na ntaa Jwumpe Nintanmpe cye kurugo ke, yii kuru pyi mu à jwo tanhanya yii tooyi na, bà yii si mpyi si jà njyére kàshige sige me. ¹⁶ Yii dányañj pyi yii tóonnte

yabenke. Ná ur'e yii sí n-jà Sitaanniŋi nyahigii nage wogigii puni fùgo. ¹⁷ Zhwoŋi yii à ta Kile á ke, yii uru pyi yii tɔɔnnte n̄untoŋke. Kile Munaani na kàshikwɔŋwɔŋni ndemu kaan ke, yii lire lwó, lire li nyɛ Kile jwumpe.

¹⁸ Yii a Kilepareyi shiŋi puni pyi tɛrigii puni i, Kile Munaani ntɛgɛŋi funŋke e, yii i ŋkwôro lire na. Yii raa Kile n̄áare u wuubii puni kurugo. ¹⁹ Yii a Kile n̄áare mii á mú, bà li si mpyi tère o tère e mii à na n̄wɔge múgo Jwumpe Nintanmpe n̄jwun̄i mɛɛ na ke, si jà raa pu kanwɔhɔni yu raa fíniŋi fyagara baa mɛ. ²⁰ Puru n̄jwun̄i kurugo Kirisita à mii t̄iŋɛ, puru kurugo mii nyɛ ȳrɔyi na naha kàsuni i. Yii a Kile n̄áare mii á, bà mii si mpyi s'a pu yu pu jwun̄kanni na fyagara baa mɛ.

Jwumpe nizanmpe

²¹ Kyaa maha kyaa li nyɛ mii n̄ùŋɔ taan, ná nde mii nyɛ na mpyi ke, wuu ntàannamacinmpworon̄i Tisike sí n-sà cyire puni jwo yii á. Kafoon̄i báarapyi n̄iŋcɛn̄ŋɛ u nyɛ u wí. ²² Mii à li ȳrige li kurugo maa u tun yii á, nde li naha wuu kàmpan̄ke na ke, yii i lire cè, u u màban le yii e. ²³ Wuu Tun̄i Kile ná wuu Kafoon̄i Yesu Kirisita u yyeŋiŋke ná tàange ná dáníyan̄i kan c̄n̄mpyiibii pun'á. ²⁴ Shin maha shin u à Kafoon̄i Yesu Kirisita kyaa táan uy'á sèen̄i na ke, Kile u n̄wɔ pire puni na, u u jwó le pi á!

KILE JWUMPE SEMEŋI JWUMPE NINTANMPE
New Testament in Senoufo, Supyire Farakala; spp

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Supyire Sénoufo (Sénoufo, Supyire)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Senoufo, Supyire

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

9c94658e-b59d-5cd7-bd2e-4e0770667d41